

REDACCIÓ :

Josep Pallach
25, Rue Constantino, PARIS (8°)

ADMINISTRACIÓ :

Antoni Iborra
13, Rue Bassano, PARIS (16°)
C. Ch. Postaux 4163-90 - PARIS

Endavant

FEDERACIÓ
DEMOCRÀCIA
SOCIALISME

Preu de l'exemplar : 15 francs.

Suscripció l'any : 150 francs.

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

EDITORIAL

TOC D'ATENCIÓ

Amb les eleccions italianes i franceses s'ha aclarit relativament la situació política en dos dels principals països signataris del Pacte Atlàntic. El trencament de la Conferència dels Suplements contribuirà encara més a reforçar les tendències, ja abastament expressades aquests dies pels militars i homes d'estat americans, d'accelerar l'organització militar europea. És indubtable doncs que — malgrat la gran quantitat de problemes socials i polítics que resten a dilucidar a Europa —, les qüestions militars occidentals tornen a reprendre el primer pla de l'actualitat.

I naturament, Lequerica ha ofert ja els seus serveis, és a dir els dels 28 milions d'espanyols que acaben de manifestar eloqüentment llur refus del règim franquista. I un general americà — tant li fa el nom i el càrrec, que no és secundari — interregat fa unes setmanes a Londres sobre aquesta incorporació espanyola l'ha desitjada « des del punt de vista militar ». I quan els periodistes li feren remarcar que Espanya és un estat

totalitari digué: « Rússia també, i combatrem plegats durant la guerra ».

Sintomes tot això del que es prepara o del que es voldria preparar? Clemenceau deia que la guerra era una cosa massa seriosa per deixar-la dirigit pels militars. No hagués estat difícil en efecte, fer remarcar a aquest senyor general que les conseqüències — algunes evitables — de l'aliança amb Rússia, de les quals el seu país porta la major responsabilitat per les concessions que constantment li féu, no són pas tan afalagadores per a portar-lo a reiterar l'experiència i alliar-se de nou « amb el diable ».

Però aquests arguments segurament escapen a la competència: d'aquests magnífics cervells d'estat major, que diuen que hem de combatre contra els « homes-robot ». Quedem-nos doncs en el camp « realista » que domina llurs concepcions estratègiques i repetim que en aquest cas es tracta d'ajuntar-se amb un « pobre diable », — cruel, miserable i tirà — que no compta més que amb

l'odi i el menyspreu de tots els espanyols. I que això que diem ja fa temps, ho acaben de demostrar a Catalunya, a Euzkadi i a Madrid els principals interessats en aquest pla. Ajuntar-se amb una tirania forta per a combatre'n una de més perillosa, pot ésser una actitud política oportunistament defensible, a condició d'ésser suficientment hàbil per no ésser presoner de l'aliança. Però ajuntar-se amb una tirania: impuixant per a combatre'n una altra de poderosa, ens sembla — parlant « realista » — una imbecilitat.

Pel que fa a Catalunya, recomanem de nou que es miri el mapa i que es procuri mesurar la valor de les línies de comunicacions, dels ports, de les bases « interessants » davant l'acció contrària d'una població totalment hostil al dictador. En unes quantes hores, aquestes masses han estat capaces d'organitzar una vaga general unànim, que fàcilment hagués pogut evolucionar en revolució. És que això no pesa en els plans estratègics?

En nom de Catalunya, doncs, un altre toc d'atenció. Els partits del Consell Nacional de la Democràcia Catalana adreçaren recentment una nota advertència a les ambaixades occidentals, i igualment feren les sindicats C.N.T. i U.G.T. El poble català refusa incorporar-se a l'esforç de defensa occidental si ha de fer-ho sota la ferula d'un estat feixista i corromput. Més, Catalunya continuarà la seva pròpia guerra contra Franco i aprofitarà totes les conjuntures — siguin les que siguin les aliances i els pactes bilaterals que reconeix al dictador — per a combatre'l i enderrocar-lo.

I fora tràgic que els aliats del nostre enemic esdevinguessin obertament els enemics de Catalunya.

Per nosaltres, no hauran pas mancat els advertiments. Atenció ara a Washington i als països amics — que no ens manquen pas, les eleccions recents ho demostren — també signataris del Pacte Atlàntic. És a ells que toca decidir la qüestió, sense subterfugis ni habilitats diplomàtiques o pactes secundaris. O amb Catalunya i amb el poble espanyol contra tots els totalitarismes, o amb Franco contra Catalunya i el poble espanyol.

Les properes setmanes seran decisives. Però els pobles peninsulars no les han pas esperat per a movilitzar llur capacitat de resistència, i les organitzacions sindicals i polítiques de l'interior preparen ja l'instrument polític que permetrà a l'Occident sortir de la tràgica disjuntiva, que cal evar per dignitat i per a donar eficàcia a la defensa d'Europa.

Tot caminant

AMB LA RÀBIA AL COS

Menjar a la mateixa taula, dormir sota el mateix teulat i treballar en una obra companys d'idees diametralment oposades, m'adono que és fer un aprenentatge de tolerància. Abans i després de les eleccions franceses ens hem enfadat sovint i alguns cops el parlar ha pres un to ben allunyat de l'estricta correcció. Som com una mena de mostruari polític. Si no m'erro, som sis, i cap milita en el mateix partit. Des de l'anarquista, passant pel republicà a seques, fins al comunista stalinista, tota la gama de les nostres organitzacions polítiques i sindicals hi té el seu defensor entusiasta. No sé perquè, tots menys l'estalinista, m'havien proposat una mena de front comú. De front comú contra tot ço que digués i pensés el xino com li deien d'amagat tots ells. No he acceptat. Sé que a mi és a qui mira amb més malavolença, a qui no pot estar-se de manifestar un evident rancor; i va tan lluny el seu poc capteniment que àdhuc tracta d'influenciar el burges per que m'exclouï del treball.

Aquesta diferència marcada, aquesta distinció tan clara, primer em causava un cert disgust i temptat estava de voler-lo convèncer de que procedia malament. Vaig desistir del meu propòsit, i una mena d'impressió pessimista i potser una sensació de culpabilitat va incitar-me a resseguir la meua actuació de

militant obrer. No enganyo a ningú, si bé que, l'exàmen fet, tornaria a començar per on vaig donar la primera passa. No. No em sento culpable ni de tractat, ni d'abandó o mixtificació de la meua condició de proletari. Ben lluny d'això. Sóc socialista i, a tornar a fer, seria el mateix que sóc.

I han passat els dies. Ja no parlem d'eleccions. Tots som bons amics amb el xino, però a mi encara continua distingint-me amb tota la ràbia del seu cos. Ara, però, presento que els motius d'agravi que té rebuts i rep de mi no són els mateixos d'abans. Veritablement hi ha quelcom de canviat en ell que no puc explicar-me. Què és?

Han passat uns dies més. Exactament dos més. Som a l'hora d'esmorzar. Algú, adreçant-li la paraula; somriu i fa Pullet als altres. El meu amic (sic) stalinista calla i perd una mica de color.

El burges ens ha posat a la mateixa tassa. Ell no diu res i jo tampoc. Sobtadament ha pronunciat el meu nom... Després ja hem parlat llargament. No gran cosa. No té cap importància la conversa. He estat expulsat del Partit. Ja som amics. Ja no sóc un gos rabios. No, no. El que rabiaja tampoc era ell pel que veig. Era el partit. És ben clar!

Enric BRUFAU.

DE CATALUNYA

LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

El pressupost de la Universitat de Barcelona equival al 10 % del de la Universitat de Madrid.

per A. PUIG

A Barcelona el espanyols tenen una universitat en la qual estudiem, en espanyol, nosaltres els catalans, que pensem en català i que tenim una Història, una Cultura i un Dret propis del país vàrem néixer. I és en aquesta universitat que ens veiem obligats a estudiar una història prostituida d'Espanya, la cultura de Castella i ni una paraula sobre el Dret català.

Ja n'hi ha prou que hàgim d'aprendre el castellà per força que per força tinguem d'estudiar en castellà i que, mercès a una campanya sistemàtica, l'idioma català, la nostra llengua, la bella parla de Ramon Llull i de Mossèn Cinto Verdaguer sigui considerada com l'idioma d'una raça inferior, d'una raça d'esclaus que viu sota el domini de la gent que parla castellà. Ens agrada i estimem la cultura i la llengua catalanes, però no volem que ens les facin aprendre amb un embut.

Per molts de polícies que es passegin amb una ametralladora a l'espatlla, per moltes tropes que estiguin acantonades a Catalunya, per molt que l'estat feixista ens envii funcionaris que no són catalans, Catalunya és i serà sempre una unitat humana que necessita una cervell, o sigui, una institució on és concentrat l'ensenyament. Però és completament il·lògic que aquest centre utilitzi la llengua i ensenyi només la cultura d'una altra unitat humana: la castellana.

Tot això és trist quan pensem que les universitats d'un país són els llocs on es formen gran part dels homes que el dirigiran i que, per tant, és indispensable que, mercès a l'ensenyament universitari, els que l'hagin seguit tinguin un esperit constructiu i, sobre tot, renovador, car estudiar una carrera no és merament buscar-se un mitjà d'existència, sino també adquirir els coneixements necessaris per ésser útil a la pàtria i, en general, a tota l'humanitat.

Si quèlcom ens consola és el pensar que els estudiants universitaris catalans han conservat l'esperit nacional i l'han manifestat a l'intentar fer publicacions en català, malgrat els grans perills que això representa.

Catalunya necessita la seva universitat i necessita als joves catalans que hi estudien, així com els milers de nois i noies que tinarien d'estudiar-hi i que no poden fer-ho perquè la política feixista i centralista del govern Franco ho impedeix.

S'ha de fer tot el possible perquè el nostre idioma torni a prendre el lloc que li correspon a la Universitat de Barcelona i perquè el retorn del català sigui acompanyat d'una renovació total de l'ensenyament per arribar al mateix nivell que les millors universitats del món.

Són moltes les reformes que s'han de fer a la Universitat de Barcelona, reformes que són més o menys necessàries, però n'hi ha unes quantes d'indispensables. En primer lloc, tot català que demostrï la capacitat necessària ha de tenir la possibilitat d'estudiar qualsevol branca del saber humà. Cal modernitzar els mètodes d'ensenyament a fi que hi hagi un intercanvi més freqüent i més íntim entre el professor i l'estudiant. Cal modificar els programes, per donar pas a les noves teories filosòfiques i científiques que, per por a la veritat, els feixistes volen que siguin desconegudes a Espanya. És urgentment necessari renovar el material de laboratori, adquirir-ne de nou i posar els laboratoris al alcanç de tots els estudiants que s'hi interessin. Han d'obrir-se nous cursos d'especialització o bé de matèries encara mai estudiades a Barcelona, però que poden interessar als catalans. I, a fi de que l'ensenyament entri a totes les cases, sigui quina sigui l'ur posició econòmica, es fa necessària l'impressió de llibres barats, policopiats si és necessari.

Dues coses són essencials a la Universitat de Barcelona: la primera és el permetre que els estudiants formin les agrupacions, clubs, sindicats o corporacions que vulguin, sense control de cap partit ni de cap autoritat universitària o altra, i la segona permetre la publicació pels estudiants de tots els periòdics que ells vulguin, en la llengua que desitgin i amb plena llibertat d'expressió del pensament.

Fins que tot això no tingui lloc, els estudiants donaran l'impressió d'un ramat de bous al qual es vol ja creure tot.

En conclusió, infinites són les reformes que tenen de fer-se perquè la Universitat de Barcelona torni a ésser digna de la nostra gran Pàtria catalana i perquè la seva existència deixi d'ésser ignorada a l'estranger. Però per portar-les a fi serà necessari l'esforç i l'ajut de tots els professors i estudiants que sentin verament l'amor a Catalunya.

MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

REUNIO DEL CONSELL DE COORDINACIO

El Consell general del Moviment Socialista de Catalunya, convoca, per la darrera quinzena d'agost, la reunió del Consell de Coordinació del Moviment Socialista de Catalunya.

En aquesta reunió deu ésser aprovada la Declaració Programàtica del Moviment, que es decidí elaborar en l'anterior reunió del Consell de Coordinació. Els militants i les seccions del Moviment reberan doncs durant el mes de Juny la Ponència de la Proclamació i igualment el Report d'activitat del Consell General, a fi de començar tot seguit la discussió.

El Report d'activitat comprén els següents apartats: Problemes orgànics i de Propaganda. Qüestió Sindical. Problemes Polítics.

L'ordre del dia definitiu serà fixat ulteriorment. La data exacta de la Reunió igualment que el lloc, seran fixats també més tard, d'acord amb les suggeriments que les seccions i els militants són pregats de trametre desseguida, a fi d'assegurar un màxim d'assistents. El C.G. proposa de nou Tolosa com a lloc més adient.

El Consell General ha nomenat ja la Comissió encarregada de l'organització del període de discussió i és doncs al company J. SOLER, 22, rue de l'Elysée, Paris (8e), que cal trametre la correspondència i el material per a discutir.

A partir del present numero, « Endavant » publica tots els articles signats dels militants en els quals es mantinguin les suggeriments i orientacions polítiques per la propera etapa de la nostra acció.

Paris, Juny del 1951.

El Consell General del Moviment Socialista de Catalunya.

L'ORGANITZACIO DE LA COORDINACIO CATALANA

El Moviment Socialista de Catalunya ha rebut ja les respostes dels partits polítics que, formant part a l'Interior del Consell Nacional de la Democràcia Catalana, tenen la seva delegació a l'Exterior organitzada i es disposen a participar a l'organització de la COORDINACIO CATALANA que finalment donarà un òrgan responsable i representatiu a l'exili, de la Catalunya sofrent sota el feixisme.

Es així com la Delegació Exterior del Moviment Democrata Cristià de Catalunya (Unió Democràtica de Catalunya), ha ja acceptat formar part d'aquest organisme, i que la Delegació Exterior del F.N., i Secretari d'Estat Català, ha tramès als seus organismes de l'Interior, la nostra crida a fi que decideixin l'acció a seguir.

Segons les nostres noves, a l'Interior les converses són ampliades amb representacions autoritzades de les centrals sindicals i és doncs, al nostre entendre, vers l'ampliació ràpida també a l'exili d'aquest organisme, que caldrà dirigir l'acció a desenvolupar bon punt hi hagi l'acord dels partits.

Le gérant : A. IBORRA.

Société Parisienne d'Impressions
4, Rue Saulnier. — PARIS (IXe)

Lletre adreçada pel C. E. del M. S. C. a Comissió organitzadora d'una Conferència Nacional Catalana

El C.E. del Moviment Socialista de Catalunya ha rebut una invitació de la Comissió Organitzadora Provisional d'una Conferència Nacional Catalana, composta de diferents centres nacionalistes d'America, a la qual ha contestat amb la següent lletre:

« Distingits compatriotes:

Hem rebut la invitació adreçada al Moviment Socialista de Catalunya convidant-lo a adherir-se a una Conferència Nacional Catalana que pensem organitzar a Mèxic.

Al nostre entendre, la idea de la Con-

ferència Nacional Catalana és en principi justa, però naturalment no té cap significació sinó és basada essencialment damunt dels catalans que viuen a Catalunya i sinó són les realitats socials i polítiques catalanes les que en determinen el contingut.

No ens sembla pas que una reunió d'uns quants grups polítics aïllats de contactes amb la Pàtria, pugui donar el resultat positiu que es mereixeria l'adjeciu « nacional ». Fora (Passa a la pàgina 4).

COREA

Un any de guerra. La pau finalment?

Ara fa un any els comunistes coreans desencadenaren l'agressió contra la Corea del Sur. Encenien així un conflicte que únicament es localitzà gràcies a la fermesa i a la serenitat dels demòcrates, en lluita contra els totalitaris d'un i altre costat.

Balanç? Perquè? En el millor dels casos, els infants de Corea comprendrien mai que se'ls volgués alliberar destruint-los? Aquest argument és el que no cessarem d'oposar a l'estalinisme, àdhuc suposant el que no creïem, és a dir la seva voluntat de fer triomfar la revolució.

Nc. Contra aquest menyspreu de l'home, contra aquesta monstruosa concepció que fa sacrificar generacions senceres, tot un poble, a l'obtenció d'il·lusòries victòries per un esdevenidor que hauríem enllotat preparant-lo així, ens alcem, i proclamen la voluntat socialista que no pot separar els mitjans de la fi. I sobretot quan aquesta fi — ara ja es veu clar — és únicament perpetuar un règim d'opressió on s'han pansit sota el fuet les millors il·lusions.

I ara, la pau, potser finalment? Benvinguda, si ho fos, pels coreans i per tots nosaltres. I que ningú no oblidí que, just a l'endemà de l'agressió la URSS fou sol·licitada oficialment d'usar la seva influència per a fer retirar els nord-coreans al 38 paral·lel.

Ha tardat un any a donar la resposta. Acceptem-la i no oblidem la lliçó.

Les eleccions italianes i franceses

Les eleccions italianes municipals i les franceses legislatives han permès als ciutadans d'aquests dos països d'expressar llur voluntat.

A Itàlia el sistema electoral ha fet que diverses ciutats importants sortissin de les mans dels comunistes. Però aquestes eleccions no senyalen gaire recul dels comunistes els quals no perden vots, si es sumen els del P.C.I. als del Partit de Nenni.

Es indubtable que una gran part dels votants d'aquest darrer partit però, són lluny d'acceptar la total sotmissió dels seus dirigents a la política soviètica. És la manca d'una força política, socialista, de tradició arrelada, sòlida i disciplinada, ben diferenciada dels altres partits de la coalició governamental, el que permet explicar aquest deplorable fenomen. I cal esperar que el nou Partit Socialista, nascut de la fusió dels grups de Saragat i de Silone, la S.I.I.O., sabrà realitzar aquesta tasca de la qual depèn la salut política i social de la nació ita-

liana. Aquest partit, en la primera prova electoral que afronta, ha obtingut el 10 % dels sufragis.

A França, en efecte, la represa de la S.F.I.O. ha anat accentuant-se i el P.S. és avui, pel nombre de vots recollits i pel nombre de diputats, el més fort dels partits republicans. La seva victòria ha omplert de confiança a tots els seus amics de França i de Catalunya, i de ràbia, ja no cal dir-ho, als plufimers falangistes i als xerraires de la ràdio franquista.

A un lloc i a altre — reflexionem-hi — resta però aquesta massa enorme de votants comunistes (malgrat que a França el P.C. ha perdut més del 9 % d'electors) que avui la demagògia stalinista sap encara conservar.

I aquesta realitat comana la política ardua — social i obrera — que, contra la reacció burgesa i la pressió dictatorial, han de saber menar els socialistes arreu d'Europa.

ADMINISTRACIO

Acusem rebut de les següents quantitats:

F. T. de Nevers, 200 f.; M. G. de Lorient, 500; Secció de Perpinyà, 2.900; J. S. de Paris, 1.000; P. C. de Perpinyà, 1.000; A. C. de Perpinyà, 100; Ll. C. de Perpinyà, 100; J. M. de Perpinyà, 150; J. A. de Paziols, 500; Secció de Venezuela, 13.960; Secció de Toulouse, 2.300; Secció del Gers, 5.200; S. S. de Toulouse, 500; E. B. de Toulouse, 500; S. B. de Toulouse, 300; Vilarnau de Toulouse, 1.000; J. E., de Toulouse, 100; A. M. de Toulouse, 500.

Catalans!
Socialistes!

Es l'esforç constant, tossut i heroic dels companys de l'Interior el que amenaça Franco i ens assegura possibilitats de victòria.

El Moviment Socialista viu i treballa en funció d'aquesta voluntat: ajudar l'acció de l'Interior.

Ajudeu-nos vosaltres també! Envieu el vostre donatiu per la subscripció permanent d'ajuda a Catalunya! Envieu el vostre donatiu per ENDAVANT, l'únic òrgan regular de premsa catalana!

POSICIONS

LA PRIMERA PEDRA

per MIQUEL

La gesta heroica del nostre poble el passat mes de Març, l'actitud digna, de ressonància internacional, contra el franquisme, ha estat el senyal d'alarma, el punt de partida de la liquidació del règim que oprimeix el país. Ha estat la prova de la oposició formal a un estat de coses que no deu continuar.

La prova evident l'han donada els mateixos fets repercutint arreu de la Península, animats del mateix sentiment, de la mateixa fe contra el règim de Franco.

Aquesta situació ens posa a nosaltres, exiliats, davant d'un problema sumament important que el M.S.C. no pot ni deu defugir.

Es amb aquesta preocupació doncs, i fent us de la llibertat de criteri que és norma socialista, que ens atrevim avui a dir-hi la nostra.

La situació de dotze anys d'exili, la manca d'una personalitat nacional, motivada per la falta de patriotisme de la reacció més arcaica d'Europa, ens ha conduït àdhuc a sentir una mena de complex d'inferioritat moral envers els pobles civilitzats. Tenim el deure de posar fi a aquesta vergonya; hem de fer doncs els possibles per a liquidar el franquisme.

Es avui del domini públic l'existència de negociacions, de relacions entre les forces de dreta de casa nostra — divorciades de Franco — amb les forces d'esquerra a fi de trobar la manera de cloure el període més indecent de la vida del nostre país. Ens atrevim a creure

que en la mesura que aquestes negociacions tardaran a cristal·litzar, en la mesura que persistiran les discrepàncies i les intransigències, serà més llarg el procés i també variarà la forma de liquidar la penosa situació actual.

No han mancat emissaris de l'Interior, més o menys autoritzats, que han vingut a fer proposicions a diferents organitzacions de l'exili. Naturalment, els principis, els acords dels darrers comitès, impedeixen acceptar. Els raonaments són lògics: « aquesta gent no ens mereixen prou confiança ». « La situació, després del canvi serà difícil, molt difícil ». « Els stalinistes i altres crearan dificultats que hauran d'ésser reprimides, i això descreditarà ».

La vida política dels pobles ha donat exemples de tots els colors, a través de totes les èpoques, i avui cap no pot ésser considerat posseïdor de la veritat. La política és un instrument eficaç quan hom sap adaptar-la a les condicions del moment. Recordem, com a exemple, que quan la dictadura de Primo de Rivera una personalitat de relleu no va deixar de col·laborar. També recordarem que, àdhuc éssent durament criticada, la seva personalitat adquirí el màxim de relleu i que, amb el seu partit, fou un dels principals artesans de la República. I recordem també una altra personalitat estrangera, l'activitat de la qual ha depassat el marc nacional per a es-

devenir un gran europeïsta. Fervent partidari de la política d'entesa, cercant sempre un comú denominador, no dubtà però ni un moment quan la reacció del seu país, volia rehabilitar l'ex-rei, a adoptar una actitud intransigent que va aconseguir una victòria brillant. Sapi-gué interpretar el sentiment de dignitat de la majoria dels belgues.

Participació? Col·laboració? Neutralitat? Potser així, en abstracte no sabríem què contestar exactament. Però si que si ens proposem treure Franco hem de trobar la resposta adequada.

Si creïem que calen reformes econòmiques i socials, que cal augmentar el nivell de vida de les masses espanyoles i catalanes, que cal doncs modificar una estructura social que permet a una minoria de gaudir del patrimoni de la nació, hem de veure que el primer que cal fer és treure el primer obstacle: Franco. Així recuperarem el país i alliberarem Catalunya. Aquesta és la primera feina!

Això serà col·locar la primera pedra. I quan es tracta d'elevat un monument a un home que ha contribuït a la grandesa del seu país o quan es vol construir un edifici d'utilitat pública, s'acostuma a col·locar la primera pedra, i aquest acte va acompanyat d'una cerimònia. L'important però no és el ceremonial, sino els fonaments que comencen a afermar-se. Doncs, si volem recuperar Catalunya i fer-la rica i plena, hem de començar — sense preocupar-nos de les cerimònies — a posar la primera pedra.

Tots són iguals

Es un tòpic antic que el bon menestral repetia en aquells temps que a la nostra terra es feien eleccions. A vegades, fora de casa, hom és temptat de creure en la perennitat de l'estolidesa humana, en el nil novi sub sole, quan sent tanta gent que en època electoral repeteix com una màquina: « Tots són iguals! ».

Els pobres milionaris britànics no pensen així però sempre han estat minoria, àdhuc en la gloriosa era victoriana. El Govern laborista, sense pietat, els ha reduït a l'u per cent del nombre de 70.000 que eren abans de la darrera guerra. Els que resten, procuren fer el mort per anar allargant l'agonia. En canvi, a la benaurada Espanya de Franco, en deu anys, s'ha duplicat el nombre de milionaris, i quan un d'ells es casa, el poble té el dret de contemplar la desfilarada de convidats i parla durant mig any de la quantitat i la valor dels presents que han rebut els nuvis.

Als Estats Units també el nombre de milionaris ha augmentat considerablement, però allà no té cap mèrit puix que la renda nacional s'ha duplicat en pocs anys. El mèrit és a Espanya on la renda nacional és a menys de la meitat del que era l'any 1936. Poder augmentar la cria de milionaris en un país on el vuitanta per cent de la població ja no

per M. SERRA i MORET

es recorda de quin gust té el pa, és tantmateix una obra d'art que desmenteix rotundament allò de que « tots són iguals ».

Uns amics m'explicaven com la Plaça de les Glòries Catalanes de Barcelona s'ha convertit en un vast campament de barraques que irradia per tots costats per a demostrar al món com la civilització cristiana sap harmonitzar la indigència absoluta amb l'opulència i el balfi més escandalosos. És més fàcil de trobar minyona a bon preu per a tots els serveis a Barcelona que a Addis-Abeba, i la convivència entre pobres i rics és tan perfecta que ni els profetes ni els evangelistes podrien somniar-la.

El general nordamericà Wedemeyer preconitzava dies passats la guerra a qualsevol preu, amb l'ajut, entre altres, de les divisions franquistes. « Per malament que vagi — venia a dir — no perdrem gran cosa ni se'n ressentirà el nostre tren de vida ». Va descuidar-se d'afegir que tampoc se'n ressentiria el tren de vida dels espanyols. Potser se'n ressentiria una mica llur tren de mort car, avui, hom vegeta com les plantes del desert, esperant que un dia o altre

cauran quatre gotes, però si es trobés la forma de fer un extermini en gran escala fora una manera econòmica d'aplicar el punt quart de la doctrina Truman.

Vet ací com Franco i Wedemeyer poden devenir aliats i com l'ajut a la tirania franquista pot tenir una contrapartida acceptable. Per alguna cosa es fa cultiu de milionaris. Les mules tant es crien a La Rioja com a Califòrnia. Però, no repetim més « tots són iguals ». Si no, haurem de resignar-nos a creure que la Plaça de les Glòries Catalanes només va ésser construïda per a ensenyar les nostres misèries i les nostres vergonyes, tot això que en llenguatge corrent no se'n diu precisament glòries...

Lletra adreçada pel C. E. de M. S. G.

(Vé de la pàgina 2)

potser millor donar-li la significació d'una reunió de grups americans que es decideixen a aportar una ajuda seriosa i efectiva a l'acció dels organismes que, a l'Interior de Catalunya menen amb tantes dificultats la lluita del nostre poble.

Aquesta sí que fora una obra meritòria i que ens sembla que mereixeria l'acord de tots els catalans.

Expressant-vos doncs així el nostre criteri, us saludem atentament, al servei de Catalunya,

El Comitè Executiu del
Moviment Socialista de Catalunya ».

POSICIONS | ELS DILEMES FALSOS I EL VERITABLE PROBLEMA

La gesta de Barcelona i les seves repercussions peninsulars han estat seguides a l'Exili de grandiloqüents comentaris més que no pas d'actituds positives. Cometriem un greu error sino abandonéssim els primers i deixéssim de banda les polèmiques, preocupant-nos únicament de cercar el desllorigador de l'autèntic problema que avui té plantejat Catalunya: desfer-se del règim franquista i retrobar la llibertat.

Dilemes falsos, en efecte, els que van plantejant-se per les columnes des periòdics exiliats — a vegades en contradicció completa amb el que diuen els mateixos òrgans periòdics clandestins — i que continuen glosant la revolta del poble català, basc i madrileny segons interpretacions polítiques que no corresponen a la realitat. La revolta fou — és — un crit de protesta contra la dictadura i un anhel de llibertat i de benestar. Bastir al seu redós la vella baralla dels « institucionalistes » i dels « independentistes » ens sembla de nou posar la teulada abans dels fonaments. I d'això ja en tenim una trista experiència. Pot fer-se a Mèxic o a París. Afortunadament no es farà pas a Barcelona.

Igualment, per l'altra suposada disjuntiva que també ha corregut aquests dies per les columnes periodístiques: Franco o República? Franco o monarquia? Ni abans existia el segon dilema, ni ara existeix el primer. I avui com ahir, la única qüestió plantejada és la de dictadura o llibertat. Franco — dictadura — encaixant gràcies a la nostra impotència i als nostres errors, amb una situació que a Europa i Amèrica evolucionava cap a la dreta. Llibertat — llibertats sindicals i polítiques — per mitjà de les quals reconquerir després el règim que desitgem, i incorporar-nos activament al combat de tots aquells

per Josep PALLACH

que a l'Occident menen la lluita contra els dos totalitarismes.

Això vol dir clar i català, que cal promoure i recolzar tota acció que contribueixi a liquidar la dictadura i a aconseguir les llibertats democràtiques.

Quan posseïm de nou aquestes llibertats, podem plantejar i resoldre, amb forces reals i no amb esquemes ideològics, els problemes polítics i socials que ara són presoners d'aquest fet essencial: primer cal desembarrassar-se de Franco.

Que no se'ns digui — retreient l'exemple del 1931 — que això no constitueix un programa d'acció. Del programa i de les realitzacions del 31, hi ha molt a dir. Deixem-ho estar. Però qui no veu que és il·lusionari comparar les dues situacions? S'assemblen exteriorment: el franquisme està greument ferit, igual que ho estava la monarquia. Però, deixant de costat l'enorme pressió de la conjuntura internacional, que aleshores intervenia menys en la vida dels estats, la situació fonamentalment és ben diferent.

Aleshores, malgrat el grotesc intermèdi de Primo de Rivera, es tractava de recollir un fruit que unes generacions de catalans, de socialistes i de democràtics peninsulars havien anat madurant amb anys de preparació, de lluita i d'esforç pacient, que la dictadura no pogué anorrear. Ara, on és la preparació de les formacions polítiques? A l'exili, els quadres del qual portem tots la pesada herència de la guerra civil, de la desillusió republicana que deixarem marcir i de la desfeta? On és l'educació política de les noves generacions, les quals suporten 12 o 13 anys de tirania i d'aïllament internacional complet?

No. Els quadres sindicals i polítics de demà només poden ésser a un lloc, a un de sol: a dintre de la Pàtria. És allà que, amb mil dificultats han pogut anar-se forjant més sovint enmig de la lluita i de la presó que no pas de l'estudi, però és allà també que es espera la gran feïnada de demà, que és absolutament impossible realitzar sota el feixisme: l'educació política i social d'aquestes masses de noves generacions que han demostrat ja que guarden intacte l'instinct de la revolta.

La política justa ha de consistir doncs en ajudar l'eclosió d'aquesta esperança, la realització d'aquesta gran tasca. Qui puguin organitzar-se i expressar-se les forces polítiques i socials que han manifestat heroicament llur descontent durant els mesos de Març i d'Abril, i que han fet tremolar el dictador i reflexionar els seus còmplices.

Aquesta política és la única que al nostre entendre copsa i recull el bategar del nostre poble, i que no ens en dissocia com ocorre inevitablement a l'exili. És la realitat catalana d'avui la que ordena la nostra política, no els nostres egoïsmes i ni tan sols els nostres interessos.

Convençuts doncs de la justesa d'una posició profundament arrelada a l'Interior, acompanyats dels que amb nosaltres hi col·laboren, prosseguim més que mai aquesta altra tasca de preparació — autèntica i no pas verbal — que és la formació socialista dels quadres de militants, a dintre i a fora. Demà podem realitzar aquesta segona part del nostre quefer: Reanimar l'esperit de la nostra classe obrera, refer la vida popular de Catalunya, donar a les grans masses esquerranes, tantes vegades decebudes, un objectiu i les finalitats que fins ara se'ls han escorregut de les mans sempre: la justícia social pels catalans i la llibertat per Catalunya.